

Ook 'kleintjes' bij PCAOB

Accountantskantoren die in hun land gevestigde dochters van Amerikaanse beursgenoteerde bedrijven willen controleren, moeten zich op grond van de Sarbanes-Oxley Act registreren bij de Amerikaanse toezichthouder op het accountantsberoep: de Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB, zie ook pagina 22). In Nederland hebben inmiddels elf kantoren zich geregistreerd (door een fusie nu tien). Daarbij zijn uiteraard de Nederlandse vestigingen van de big four en enkele kantoren uit de *subtop* zoals Mazars, BDO en Berk. Verrassender is dat ook enkele 'kleinere' kantoren in het bezit zijn van een registratie, zoals Volte (onlangs opgegaan in Mazars). Als laatste Nederlandse kantoren hebben DRV Accountants en Belastingadviseurs en Foederer DFK Accountants & Consultants de registratie binnengesleept.

Wat zijn voor deze kleinere kantoren de motieven?

Volgens Michael Bick, vennoot van DRV, is de registratie het gevolg van het internationale samenwerkingsverband waarvan zijn kantoor

deel uitmaakt. "DRV is onderdeel van Accountant Global Network (AGN).

Amerikaanse beursgenoteerde ondernemingen die een AGN-kantoor als accountant hebben, doen voor de controle van hun Nederlandse dochterbedrijven een beroep op ons. Maar dan moeten we wel geregistreerd zijn.

Bovendien kunnen we

zo onze dienstverlening aan grotere ondernemingen uitbreiden."

Ook voor Foederer DFK was een internationaal netwerk een belangrijke reden voor registratie. Algemeen directeur Harrie Houts: "Wij maken deel uit van het samenwerkingsverband DFK. Deze Engelse organisatie wil overal in Europa kantoren laten registreren. Onze registratie is deels defensief en deels offensief. Defensief, omdat we anders dochters van Amerikaanse ondernemingen in Nederland, België en Duitsland niet langer meer zouden mogen controleren. En offensief omdat we nieuwe opdrachten van deze stap verwachten." Voor de registratie moet de PCAOB worden betaald. Volgens Harrie Houts gaat het hierbij om *peanuts*, hooguit enkele honderden euro's. De bijkomende juridische kosten zijn echter hoger. Michael Bick: "Want de regels voor de registratie zijn op een enkel punt strijdig met de Nederlandse wetgeving. Zo eisen de Amerikanen inzicht in de dossiers van onze klanten. Maar volgens de Nederlandse wet zijn we tot geheimhouding verplicht. We hebben dus een advocaat in de arm moeten nemen die uitlegt hoe we daarin functioneren."

Nederlandse kantoren met PCAOB-registratie

1. Arenthals Grant Thornton
  2. BDO CampsObers Accountants & Belastingadviseurs
  3. Berk Accountants & Belastingadviseurs
  4. Deloitte Accountants
  5. DRV Accountants & Tax advisers
  6. Ernst & Young Accountants
  7. Foederer DFK Accountants & Consultants
  8. KPMG
  9. Mazars Paardekooper Hoffman
  10. PricewaterhouseCoopers
  11. Volte Accountants*
- * Opgegaan in Mazars

BRON: PCAOB

Accountancy Beloningsonderzoek 2006

Net als in 2005 houdt 'de Accountant' ook dit jaar samen met Alterim BV een beloningsonderzoek onder alle registeraccountants en studenten van de Vereniging van Accountancy Studenten (VAS). Het onderzoek is georganiseerd in samenwerking met NIVRA en VAS en beoogt de ontwikkeling van zowel primaire als secundaire arbeidsvoorwaarden in de sector in kaart te brengen.

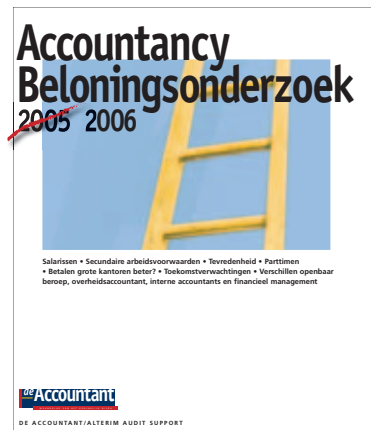
Teneinde nodeloos 'dubbelonderzoek' onder accountants in het financieel management te vermijden is de vragenlijst afgestemd met het Controllers Instituut en onderzoeksbureau Robert Walters, die dit voorjaar hun eigen *Salary Survey* uitvoeren onder FINAD-leden en registercontrollers. De gecombineerde resultaten van beide

onderzoeken zullen het mogelijk maken conclusies

te trekken voor registeraccountants in alle sectoren.

Deze week ontvangen alle NIVRA-leden die behoren tot OVAC, OPAK of INTAC via e-mail een uitnodiging waarin wij u vragen uw medewerking te verlenen aan dit elektronische onderzoek.

De resultaten van het Accountancy Beloningsonderzoek 2006, gecombineerd met de belangrijkste resultaten van de *Salary Survey*, zullen bekend worden gemaakt in een speciale bijlage bij het oktobernummer van dit blad.

'Resultaten Beloningsonderzoek 2006 in oktober bekend.'

Franchiseformule FinNova

Ook aan de onderkant van de accountancy- en administratiemarkt neemt de concurrentie toe. Opvallende nieuwigheid is administratie- en controllerkantoor FinNova uit Rotterdam, dat sinds januari 2006 haar diensten in franchise aanbiedt. Het kantoor is gestart met vijf franchisevestigingen, maar wil dit binnen drie jaar uitbouwen tot een landelijk dekkend netwerk van administratiekantoren. Volgens de ambitieuze nieuwkomer hebben zich sinds januari meer dan duizend geïnteresseerden gemeld. De huidige vijf franchisenemers zijn volgens FinNova "kleine administratiekantoren of financiële managers die door de aansluiting bij dit netwerk hun kennis en capaciteit kunnen bundelen". De keten claimt een "persoonlijke benadering van de cliënt" te combineren met "de financiële en fiscale kennis die normaalgesproken alleen aanwezig is bij de grotere kantoren".

Martin Hoogendoorn ontvangt Limperg Penning

FOTO: MARIA BROUWER

Tijdens de Limperg Dag op 6 april 2006 aan de Nyenrode Business Universiteit, ontving Martin Hoogendoorn de vijftiende Limperg Penning. Het bestuur van het Limperg Instituut prijst Hoogendoorn met name voor de relatie die deze in zijn werk legt tussen wetenschap en praktijk.

De Limperg Penning wordt jaarlijks uitgereikt aan een persoon die een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan het wetenschappelijk onderzoek in de vakgebieden accounting en

auditing. Martin Hoogendoorn is hoogleraar aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam en partner bij Ernst & Young.

'Bij boekhouden gaat het om simpele regels. Waar komen je inkomsten vandaan en kun je aantonen dat je ze echt ontvangt? Waar gaan je uitgaven naartoe op welke manier betaal je ze?'

Oud SEC-voorman Harvey Pitt, in Het Financieele Dagblad.

Verslaggeving pensioenfondsen moet beter

Een uitgebreide verslaggeving door pensioenfondsen, in het perspectief van alle belanghebbenden, is wenselijk. Dit concludeert PricewaterhouseCoopers na onderzoek van de jaarverslagen van een aantal toonaangevende pensioenfondsen. Vooral kwalitatieve elementen zijn nog onvoldoende terug te vinden. "Het gaat dan om zaken als de missie van het fonds, het beleid dat het fonds heeft geformuleerd om die missie te bereiken en de organisatie van het pensioenfonds en de uitvoering", zegt Wim Koeleman van PwC. Verder zouden de jaarverslagen meer aandacht kunnen besteden aan medezeggenschap van gepensioneerden, de deskundigheid en onafhankelijkheid van het bestuur, het communicatiebeleid, de (financierings)relatie met de verbonden onderneming en de sociaal-economische omgeving, plus de mogelijke gevolgen van al deze aspecten voor de (toekomstige) zekerheid van de pensioenen.

Koeleman benadrukt dat een goede *pension fund governance* staat of valt met een goede en transparante verslaggeving. "Ontbreekt het inzicht in het functioneren van het fonds, dan ondermijnt dat het vertrouwen in dat functioneren." De conclusies, plus concrete aanbevelingen, zijn verwerkt in het rapport *Helder verantwoording afleggen*.

PwC geen trek in Van der Moolen

In een persbericht van 5 april 2006 meldt het effectenhuis Van der Moolen een tender te organiseren voor accountantskantoren om het lopende financiële boekjaar 2006 te controleren. In het bericht wekt het bedrijf de indruk die keuze zelf te hebben genomen, onder meer uit kostenoverwegingen. Opvallend is echter dat huidig huisaccountant PricewaterhouseCoopers 'om een aantal redenen' heeft laten weten daaraan niet mee te doen. De opvallendste van die redenen: het *high level of audit risk* (hoge controlerisico).

ILLUSTRATOR: NADIA GONZALEZ

Gestresste Aziaten

Vroeger gingen Westerlingen naar Azië om te ontstressen, maar tegenwoordig zouden Aziaten daar zelf ook eens aan moeten denken. Volgens het International Business Owners Survey 2006 van Arentshals Grant Thornton onder ruim zeventien duizend bedrijfs-eigenaren in dertig landen steeg het stressniveau vorig jaar wereldwijd met 57 procent (vorig jaar 39 procent). Taiwan is voor het tweede achtereenvolgende jaar kampioen snelgroeiend op dit gebied. Maar liefst negen van de tien bedrijfseigenaren ervaart daar meer stress. Andere snel veranderende economieën volgen op de voet, zoals China (87 procent), de Filipijnen (76 procent), Botswana (74 procent), Hong Kong (69 procent), Singapore (67 procent) en Zuid-Afrika (65 procent). Gemiddeld noteert Azië maar liefst 77 procent. Ook in Nederland neemt de stress toe, maar relatief bescheiden (43 procent).

Europa is sowieso relatief vrij kalm, evenals - wellicht verrassend - de VS. Of waren we hier gewoon al extreem gestrest? Hoe dan ook, in de Europese Unie meldt gemiddeld 44 procent van de ondervraagden meer stress en in Noord-Amerika 46 procent. Het onderzoek toont tevens een direct verband tussen stress en het aantal vakantiedagen. Onderaan staat Thailand met gemiddeld vier vrije dagen per bedrijfseigenaar, gevolgd door Taiwan met acht. Europa is het ruimst bedeed met gemiddeld 22 dagen, Frankrijk is wereldkampioen met 27. Nederlandse ondernemers hebben er gemiddeld 25.

Duurzaam beleggen, hoezo?

Nederlandse pensioenfondsen hebben nauwelijks oog voor duurzaam beleggen en stellen vrijwel geen milieu-, sociale of ethische voorwaarden aan de bedrijven waarin ze hun geld steken. De meeste hebben 'geen idee' of zij beleggen in onethische of onduurzame activiteiten, blijkt uit onderzoek van KPMG. Bijna zeventig procent van de Nederlandse fondsen hecht 'geen belang' aan de vraag of de ondernemingen waarmee zij zaken doen duurzaam beleggen. Toch denkt ruim veertig procent wel dat duurzaam beleggen op de lange termijn bijdraagt aan het beleggingsrendement. Een merkwaardige houding, zou je zeggen. Maar Edward Snieder van KPMG Financial Services heeft een verklaring. Volgens hem "worstelen de Nederlandse pensioenfondsen met de dilemma's" die het duurzaam beleggen omgeven. "Deze hebben bijvoorbeeld te maken met wetgeving en rendement. Een belangrijke vraag is of duurzaam beleggen past binnen het wettelijke kader en de verantwoordelijkheid van pensioenfondsen om solide te beleggen."

Financiële administratie naar lagelonenlanden

Nederlandse ondernemingen willen binnen nu en twee jaar ook de financiële administratie verplaatsen naar lagelonenlanden. Na de IT-activiteiten, die de laatste jaren op grote schaal naar landen als India en China verdwenen, lijkt dit voor de bedrijven de volgende stap over de grens. Dit blijkt uit onderzoek van KPMG onder Nederlandse bestuurders.

Met uitzondering van IT en de financiële administratie valt de *offshoring* naar het buitenland overigens mee. Activiteiten zoals *research & development* en marketing willen veel ondernemingen juist in Nederland concentreren, vaak in de vorm van een *shared services center*.

Opvallend is dat bijna de helft van de bedrijven geen overkoepelende langetermijnvisie heeft ontwikkeld op dit gebied. "Bij veel ondernemingen staan kostenbesparingen op de korte termijn centraal", zegt Theo Huibers van KPMG Sourcing daarover. "Een gevolg is dat ze te veel binnen de eigen landsgrenzen denken en onvoldoende kijken naar de mogelijkheden die landen als Polen en Roemenië bieden."

Aan de andere kant moeten bedrijven ook niet te snel *offshoren*, waarschuwt hij. "Zo'n beslissing moet zijn gebaseerd op een gedegen strategische en organisatiebrede analyse, die verder kijkt dan alleen de nabije toekomst. Met de techniek van vandaag valt alles te *offshoren*, maar bedrijven moeten beseffen dat de fysieke afstand groot kan zijn. Bovendien kan het afstoten van kennis bij *outsourcen* grote gevolgen hebben voor de concurrentiekracht. Bedrijven realiseren zich dit vaak onvoldoende."

Criteria bonussen onduidelijk

De opmars van prestatiegerelateerde beloningsonderdelen heeft geleid tot een forse stijging van het totale beloningspakket van leden van de raad van bestuur van Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen in de periode 2002-2004. De ceo's van AEX-bedrijven gingen er gemiddeld 52 procent op vooruit, AMX-bestuurders vijftien procent. Ceo's van Small Caps deelden niet mee in de feestvreugde: hun inkomen daalde met bijna een procent.

Dit constateren Dries Nagtegaal van Hewitt Associates en hoogleraar Dirk Swagerman van de Rijksuniversiteit Groningen op basis van de jaarverslagen van 71 bedrijven (AEX, AMX en 25 grootste small caps). Naast het basissalaris en de jaarlijkse bonus keken ze ook naar zaken als pensioen, eenmalige optie- en aandelentoekenningen, speciale bonussen en ontslagvergoedingen. Opvallend is dat de cfo-inkomens het sterkst stegen, waarschijnlijk door hun grotere verantwoordelijkheid na invoering van Sarbanes-Oxley en de code Tabaksblat.

De onderzoekers concluderen ook dat de verslaglegging van de beloning beter kan. Zo blijft het pensioen vaak onderbelicht, terwijl dat voor AEX-bestuurders gemiddeld 26 procent van het basissalaris vertegenwoordigt. Ook de onderbouwing van het gebruik van *peer groups* en de prestatiecriteria voor de variabele beloning laat te wensen over. Hoogleraar Swagerman: "Een sterke koppeling van de belangen van bestuurder en aandeelhouder is aan te bevelen als de toegevoegde waarde aantoonbaar is. Een variabele beloning dient echter wel effectief te zijn en moet leiden tot betere prestaties van de bestuurder." (Zie ook *Opinie*.)

FOTO: CORBIS

'Ik vind het raar dat er grote verschillen bestaan tussen de commerciële en de fiscale balans.'

Staatssecretaris Joop Wijn (Financiën) over afschrijving van vastgoed, in Ondernemen!

Verrassing in tax shelter-zaak

De Amerikaanse rechtszaak tegen zeventien voormalige KPMG'ers over de verkoop van omstreden tax shelters, heeft een onverwachte wending gekregen doordat een van de verdachten, de accountant David Rifkin, schuld heeft bekend aan samenspanning en belastingontduiking en heeft toegezegd te zullen meewerken met de aanklagers. Dat meldde The New York Times. Rifkin (42), voormalig partner in San Diego en lid van de *innovative strategies group* aldaar, is een relatieve 'junior' vergeleken met de eveneens terechtstaande voormalige vice-bestuursvoorzitter en de ex-cfo van KPMG US. Maar hij was wel in een positie waarin hij van alles op de hoogte was. KPMG US als kantoor kocht in augustus 2005 vervolging af voor \$ 456 miljoen.

XBRL-taxonomie

XBRL Nederland heeft de brochure *XBRL taxonomieën voor beginners en doeners* uitgebracht. De publicatie geeft inzicht in de *ins* en *outs* van een XBRL-taxonomie, waarin de rapportagedefinities zijn vastgelegd. De publicatie is beschikbaar op http://www.nivra.nl/Nieuws/xbrl_publicatie_taxonomie060406.htm. Een papieren versie is op te vragen bij XBRL Nederland, e-mail secretariaat@xbrl-nederland.nl of telefoon 070-4190309.

‘Het zou kunnen dat de term ‘streepjespak’ voor deze mannen binnenkort een heel andere betekenis krijgt.’

NIVRA-directeur Gert Smit over de Ahold-bestuurders, in zijn weblog.

Dinsdag werkdag

Op dinsdag zijn Nederlandse medewerkers het meest productief, op woensdag en donderdag het minst. Internationaal is maandag daarentegen de meest arbeidsproductieve dag. Dit blijkt uit onderzoek door Robert Half Finance & Accounting onder 1.765 human resources en finance managers in elf landen.

U twijfelt? Toch is er een logische en zeer Nederlandse verklaring voor deze merkwaardige resultaten: vergaderen. "In Nederland is de maandag vaak ingepland voor wekelijks overleg of vergaderingen", zegt Robert Halfs division manager Barbara Kollée. "Veel medewerkers ervaren dat daarom niet als de meest productieve dag. Door de actiepunten die ontstaan tijdens het overleg op maandag, is het een logisch gevolg dat dinsdag als meest productieve dag gezien wordt, omdat men op die dag gevolg geeft aan de acties." Wat zo'n onderzoek voor zin heeft? Geen idee, maar we melden het toch maar.

Overigens zegt vijftig procent van de Nederlandse ondervraagden gelukkig gewoon elke dag even productief te zijn.

Welke dag bent u het meest productief?

	Totaal	Groot-Brittannië	Ierland	Frankrijk	Duitsland	Nederland	België	Tsjechië	Italië	Luxemburg	Australië	Nieuw Zeeland
Maandag	18%	22%	31%	14%	12%	14%	15%	15%	9%	12%	31%	23%
Dinsdag	15%	10%	10%	19%	23%	19%	12%	18%	7%	10%	17%	24%
Woensdag	8%	11%	9%	6%	6%	3%	5%	15%	4%	7%	10%	12%
Donderdag	4%	4%	7%	5%	6%	3%	4%	5%	6%	3%	5%	2%
Vrijdag	5%	6%	1%	5%	7%	5%	3%	2%	5%	2%	3%	10%
Ik ben elke dag productief	45%	42%	36%	50%	41%	50%	59%	32%	67%	64%	33%	26%
Weet niet	3%	4%	6%	2%	5%	3%	2%	5%	2%	2%	1%	3%
Geen antwoord	1%	1%	0%	0%	1%	3%	1%	8%	0%	0%	0%	1%

BRON: ROBERT HALF FINANCE & ACCOUNTING 2006

Personalialia ...

Martin van Roekel (49) is bij BDO CampsObers Accountants & Adviseurs herbenoemd tot voorzitter van de raad van bestuur. Van Roekel bekleedt die functie sinds 2004, en zal dat tot ultimo 2009 blijven doen. Van Roekel is sinds 1975 werkzaam voor BDO.

Jurist **Peter van Velzen** (53) is toegetreden tot het **bestuur van Berk**. Hij volgt daarmee belastingadviseur Eric Kindt op, die zich weer volledig gaat toeleggen op zijn praktijk. Daarnaast blijft het bestuur bestaan uit voorzitter Michel de Graaf (registeraccountant) en managing partner Hans Koning.

... en Zaken

AccoN AVM Accountants & Adviseurs neemt van Euretco de businessunit Detavisie over (tien mensen), adviseur op het gebied van marketing- en organisatieadvies, financieel advies en bedrijfsoverdracht. AccoN AVM zal de naam Detavisie niet gaan gebruiken. AccoN AVM heeft 32 vestigingen met in totaal 1.100 medewerkers.

De omzet van PKF Wallast in 2005 is gelijk gebleven aan die in 2004: 21,1 miljoen euro. De omzet per medewerker (fte) steeg met circa vijfduizend euro naar 130.000 euro.

Grote namen in XBRL-pilot SEC

De tweede pilot van de Amerikaanse Securities and Exchange Commission (SEC) om bedrijven te bewegen hun jaarverslagen in XBRL aan te leveren, is succesvoller dan die van een jaar geleden. Zeventien ondernemingen hebben toegezegd hun financiële verslaggeving in XBRL-tagged formaat te zullen deponeren, waaronder grote namen als 3M, Dow Chemical, Xerox en uitgever R.R. Donnelly & Son.

Zwaardere straf voor 'onware jaarrekening'

De Tweede en Eerste Kamer hebben ingestemd met een verzesvoudiging van de strafmaat voor het 'openbaar maken van een onware jaarrekening': van één naar zes jaar. De wettelijke omschrijving van dit delict luidt als volgt: 'De koopman, de bestuurder, beherende vennoot of commissaris van een rechtspersoon of vennootschap, die opzettelijk een onware balans, winst- en verliesrekening, staat van baten en lasten of toelichting op een van die stukken openbaar maakt of zodanige openbaarmaking opzettelijk toelaat, wordt gestraft met etc. ...'

De accountant staat niet specifiek genoemd als mogelijke pleger, maar kan in voorkomende gevallen wel als medeplichtige, medepleger of uitlokker daarvan worden vervolgd. Hoewel dit delict al sinds 1886 - naar aanleiding van de Pincoffs-affaire - in de wet is opgenomen, is het tot op heden nauwelijks gebruikt. In de Ahold-zaak wordt het wel ten laste gelegd, maar de nieuwe strafmaat (van kracht sinds januari 2006) werkt uiteraard niet met terugwerkende kracht.

Ahold-zaak: 'Twintig maanden cel'

In zaak rond de boekhoudfraude bij Ahold heeft het Openbaar Ministerie tegen de oud-bestuurders Michiel Meurs en Cees van der Hoeven gevangenisstraffen geëist van twintig maanden, waarvan zes voorwaardelijk. Roland Fahlin en Jan Andreae hoorden twaalf maanden cel tegen zich eisen. Volgens Justitie hebben de vier zich schuldig gemaakt aan valsheid in geschrifte en was er sprake van stelselmatige fraude.

De uitspraak is op 22 mei 2006.

Buitenlandse investeringen nemen toe

Anders dan sommige werkgeversvertegenwoordigers willen doen geloven, wordt de belangstelling van buitenlandse bedrijven om te investeren in Nederland niet minder. Het Commissariaat Buitenlandse Investerings Nederland, onderdeel van Economische Zaken, telde in 2005 112 nieuwe investeringsprojecten. In totaal waren hier 3.121 nieuwe arbeidsplaatsen mee gemoeid, en 506 miljoen euro. Een sterke toename ten opzichte van 2004, toen het ging om 102 projecten, bijna 2.500 arbeidsplaatsen en een investeringsbedrag van 265 miljoen euro.

Noord-Amerikaanse bedrijven blijven voorop lopen (zestig projecten). Van de sectoren springt vooral IT er uit. Opvallend is ook dat Europese hoofdkantoren goed waren voor ruim een kwart van het aantal nieuwe arbeidsplaatsen (820).

Voor uitgebreide tabellen en cijfers, zie www.nfia.nl.

'Het is dat ik ongeveer weet hoe zij het doen, omdat wij in dezelfde markten actief zijn. Maar de cijfers vertellen mij nu minder dan eerst.'

Rabobank-cfo Bert Bruggink over financiële instellingen en IFRS, in Het Financieele Dagblad.

Rabobank Groep beste maatschappelijk verslag

Het maatschappelijk verslag 2004 van de Rabobank Groep is winnaar van de tiende European Sustainability Reporting Award 2005, de Europese prijs voor het beste maatschappelijk verslag. Het (internet)verslag is volgens de jury zeer toegankelijk en volledig en heeft een duidelijke structuur.

Hans ten Cate, bestuurder van de Rabobank, is verheugd maar niet vreemd verrast. "We zijn al een aantal keer op rij uitgeroepen tot meest duurzame bank van Europa. Vanuit die positie moet het niet zo moeilijk zijn om de prestaties op het gebied van MVO weg te schrijven in een overzichtelijk en volledig maatschappelijk jaarverslag."

Overigens denkt Ten Cate dat het fenomeen maatschappelijk jaarverslag zijn langste tijd heeft gehad. "Maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt steeds meer een geïntegreerd onderdeel van onze bancaire activiteiten. Ik pleit er daarom voor om het verslag zo snel mogelijk te incorporeren in het gewone financiële jaarverslag."

Het volledige juryrapport is te vinden op www.nivra.nl.

Nederlands vestigingsklimaat steeds beter

Recent onderzoek door KPMG wijst evenmin op een bedreigde positie van Nederland. Integendeel, het Nederlandse vestigingsklimaat wordt steeds beter, zo blijkt uit onderzoek naar de bedrijfskosten in de Verenigde Staten, Japan, Canada, Groot-Brittannië, Frankrijk, Italië, Duitsland, Nederland en Singapore. Nederland scoort daarbij beter dan Europese landen als Duitsland, Groot-Brittannië en Italië. Ook Japan en de VS moeten Nederland voor laten gaan. Wereldwijd zijn ondernemingen het voordeligst uit in Singapore. In het onderzoek zijn 27 soorten kosten in ogenschouw genomen. Een bedrijf vestigen in Nederland is (net als in Frankrijk) 4,4 procent goedkoper dan in de VS. Japan en Duitsland zijn het duurst, respectievelijk 6,9 en 7,4 procent duurder dan de VS.

Financiële dienstverleners traag met internet

Een pan-Europees onderzoek onder chief marketing officers van financiële dienstverleners wijst uit dat consumenten veel verder zijn met internetgebruik dan die dienstverleners zelf. Volgens het onderzoek, uitgevoerd door PricewaterhouseCoopers in opdracht van Google, is internet het belangrijkste medium voor Europese consumenten om zich te oriënteren voor de aanschaf van creditcards, leningen, hypotheek en verzekeringen. Hoewel de marketeers online adverteren wel zien als de meest kosteneffectieve reclamemethode, besteden de meesten daar minder dan tien procent van hun budget aan. Ian Carrington, hoofd Financial Services van Google Europa, grijpt deze resultaten uiteraard graag aan voor een promobabbel. "Financiële instellingen voor de consumentenmarkt moeten sneller in beweging komen en zich completer op internet presenteren (...). Als marketeers in deze sector vasthouden aan oude gewoonten, zouden zij nog wel eens een erg hoge prijs kunnen betalen."

FOTO: MARIA BROUWER

Accountancy Event

Op zaterdag 8 april 2006 hielden NIVRA en NOvAA gezamenlijk het Accountancy Event in de Jaarbeurs Utrecht. Middelbare scholieren en andere geïnteresseerden maakten er uitgebreid kennis met de opleidings- en beroepsmogelijkheden in de accountancy. Marco Moling (AA en RA) vertelde over het accountantsberoep en de verschillen en overeenkomsten tussen AA's en RA's. Erwin Tuin (Hogeschool Inholland Alkmaar) en Jeroen Buchel (NIVRA) zetten uiteen welke opleidingspaden kunnen worden gevolgd. Presentator Kees Mijntjes begeleidde de levendige paneldiscussies tussen accountancystudenten, recruiters en accountants uit de praktijk. Op de informatiemarkt presenteerden zich een groot aantal accountantskantoren en opleidingen. De bezoekers gaven in de evaluatie aan dat deze dag hun beeld over de opleidingen en het beroep positief heeft veranderd. *Voor een uitgebreid verslag: zie www.accountantworden.nl.*

'Verreweg de meeste grote fusies zijn in welk opzicht dan ook - uitgezonderd dat van het welbehagen van bestuurders - onwenselijk voor onze economie.'

Hoogleraar economie Hans Schenk, in NRC Handelsblad.

Agenda

15-19 mei

Van 15 tot en met 19 mei 2006 zal in Madrid de **dertiende Internationale XBRL-conferentie** plaatsvinden. Informatie: www.xbrl2006.info.

24 mei

Op 24 mei 2006 organiseert studievereniging Pro Memorie het congres **Law & Order Beyond the Rules**. Het congres gaat over de implicaties van SOx en Wta op het bedrijfsleven en de accountantspraktijk. Informatie: www.pro-memorie.com/congres.

7 en 8 september

Op 7 en 8 september 2006 wordt de **Second European SME/SMP Conference** gehouden in

Versailles (Frankrijk). Informatie over het onderwerp en het voorlopige programma wordt in januari verwacht.

22 september

Vrijdag 22 september 2006 organiseert de Universiteit van Amsterdam de **Jaarlijkse Nordemann Lezing**. E-mail: accountancy@uva.nl.

13-16 november

De TÜRMÖB, the Union of the Certified Public Accountants of Turkey en EAAT, the Expert Accountants' Association of Turkey zijn van 13 tot en met 16 november 2006 gastheer voor het **17th World Congress of Accountants**. Informatie: www.wcoa2006istanbul.org.tr.

22 november

Op 22 november 2006 zal de jaarlijkse **Accountantsdag** van het NIVRA plaatsvinden in de RAI te Amsterdam.

VOORTGEZETTE EDUCATIE REGISTERACCOUNTANTS

Voor informatie over VERA-seminars zie de VERA-pagina elders in dit blad of surf naar www.nivra.nl/vera.